

Sikkerhetsdatablad

Utstedelsesdato: 16-06-2015

Versjon: 01.00 /NOR

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Butan/propan Universal gas

Stoffnavn: hydrokarboner, C3-4-rike, petroleumsdestillat

Registreringsnummer: -

EC-nummer: 270-990-9

CAS-nr.: 68512-91-4

Indeksnummer: 649-083-00-0

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalt bruk: Butan/propan Universal gas 90 til 600 gram.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør: Rasmussen A/S
Esplanaden 40
1263 København K
Danmark

Tlf.: +45 33960000

Telefaks: +45 33960009

E-postadresse: post@rasmussen-as.com

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008): Press. Gas comp. gas;H280 Flam. Gas 1; H220

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

Viktigste skadevirkninger: Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. Ekstremt brannfarlig gass. Direkte kontakt kan forårsake frostskafer. Huden blir følelsesløs og hvit. Deretter følger smerter, rødme og sår dannelse. Produktet avgir damper som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer.

2.2. Merkingselementer

Signalord:

Fare

H-setninger:

Inneholder gass under trykk, kan eksplodere ved oppvarming.(H280)

P-setninger:	Ekstremt brannfarlig gass.(H220) Oppbevares utilgjengelig for barn.(P102) Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.(P210) Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.(P377) Oppbevares på et godt ventilert sted.(P403) Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted.(P410/403)
Tilleggsinformasjon:	Mangler tekst for

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Registreringsnummer	CAS/EC-nummer	Stoff	CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
.	68512-91-4	Hydrokarboner, C3-4-rike,	Press. Gas comp. gas;H280 Flam. Gas 1;H220	99	1)
.	270-990-9	petroleumsdestillat	.	.	.
.

Innhold: < 0,1 % 1,3-butadien.

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. I tilfelle åndedrettssvikt må det gis kunstig åndedrett eller oksygentilførsel (men ikke munn-til-nese-metoden).
Svelging:	Ikke relevant, da produktet er en gass.
Hud:	Vask huden med såpe og vann. Ved forfrysning: Skyll omgående med rikelige mengder lunkent vann (maks. 37 °C). Ikke ta av klærne før de er tin et opp. Oppsøk lege.
Øyne:	Skylles med vann (bruk helst utstyr til øyevask) inntil irritasjonen går over. Oppsøk lege hvis symptomene ikke forsvinner.
Forbrenning:	Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.
Utfyllende opplysninger:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Direkte kontakt kan forårsake frostsår. Huden blir følelsesløs og hvit. Deretter følger smerter, rødme og sår dannelse. Produktet avgir damper som kan gi døsigheit og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og orgiftnings symptomer.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Ingen spesiell, øyeblikkelig behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Egnede slukningsmidler	Slukk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.
Uegnede slukningsmidler	Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann spaltes produktet og følgende farlige gasser kan dannes: Karbonmonoksid og karbondioksid.
Oppvarming vil forårsake trykkstigning i emballasjen med fare for at den skal sprenges.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk motstandsdyktige hansker.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk gnistfritt verktøy og eksplosjonssikkert utstyr.

For innsatspersonell: I tillegg til ovenstående: Normalt vernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 469.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Ikke relevant.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Bruk gnistfritt verktøy og eksplosjonssikkert utstyr. Rennende vann og øyenskyller bør være tilgjengelige. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Trykkbeholder. Beskyttes mot sollys, og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer:

Innholdsstoff:	Administrativ norm	Anmerkninger
Propan	1000 ppm 1800 mg/m ³	
Butan	500 ppm 1200 mg/m ³	

Rettsgrunnlag: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2014-12-22-1885.

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieneiske målinger på arbeidsplassen.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud: Ikke påkrevd.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Ikke påkrevd.

Miljøeksponeringstiltak: Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Aggregattilstand:	Gass Aerosol
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Mild Behagelig
Luktterskel:	Ingen data
pH (bruksferdig oppløsning):	Ingen data
pH (konsentrat):	6,5-7
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Startkokepunkt og kokepunktintervall:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Fordampningshastighet:	Ingen data
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ingen data
Øvre/nedre antennelighetsgrenseverdier:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosjonsgrenseverdier:	Ingen data
Damptrykk:	Ingen data
Damptetthet:	Egen formulering
Relativ tetthet:	Ingen data
Løselighet:	Ingen data
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Ingen data
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaper:	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper:	Ingen data

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ikke reaktivt.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Damper fra produktet er tyngre enn luft og kan spres langs gulvet. Damp og luft kan danne eksplosive blandinger.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid og karbondioksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral: Ved normal håndtering kan gasser ikke svelges. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Akutt toksisitet - dermal: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Akutt toksisitet - innånding: Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Hudetsing/-irritasjon: Direkte kontakt kan forårsake frostskafer. Huden blir følelsesløs og hvit. Deretter følger smerter, rødme og sårdannelse. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger

	ikke.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Gassprut i øynene kan forårsake frostskafer. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftfremkallende egenskaper:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for reproduksjonsevnen:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Sprøytetåke i munnen kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Gassen kan fortrenge luften i atmosfæren og dermed utgjøre en kvelningsfare. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Gjentatte STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for luftveiene:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kjente.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 16 05 04* gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer
Avfallsstoffnummer: 7261: Gassflasker

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/RID

14.1. FN-nummer

	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	BEHOLDERE, SMÅ, INNHOLDER GASS
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	-
Farenummer	
Tunnelrestriksjonskode:	D
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
ADN	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable, flammable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
Transport i tankskip:	Ikke relevant.
IMDG	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	-
14.5. Miljøfarer	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
IMDG Code segregation group:	-
ICAO/IATA	
14.1. FN-nummer	2037
14.2. FN-forsendelsesnavn	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (flammable) without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballasjegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ingen.
14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Spesielle bestemmelser: Direktiv 2012/18/EU (Seveso), P2 BRENNBARE GASSER: kolonne 2: 10 t, kolonne 3: 50 t. Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring av forkortelsene:

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

H-setninger:

H220 Ekstremt brannfarlig gass.
H280 Inneholder gass under trykk, kan eksplodere ved oppvarming.

Utdannelse:

Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.

Utfyllende opplysninger:

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

PBB/ Bureau Veritas HSE Denmark A/S Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com, Web: www.hse.bureauveritas.dk (Made in Toxido®) N